

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kadi Toomi
kadi.toomi@tabivere.edu.ee

Teie 14.05.2024

Meie 12.06.2024 nr 2.3-8/24/1369-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles küsite AKI seisukohta koolis kaamerate kasutamise eesmärkide ning salvestiste vaatamise reeglite kohta.

Kaamerate kasutamine koolis

Selgitan, et igasugune isikuandmetega tehtav toiming, sealhulgas ka isiku kaameraga jälgimine, salvestamine, hiljem salvestiste vaatamine ning muu moel kogutud salvestise näitamine kolmandatele isikutele, on isikuandmete töötlemine vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse ([IKÜM](#)) art 4 p-le 2. Isikuandmeteks on näiteks isiku nimi, tema hää, kuid võib olla muuhulgas ka spetsiifiline väljenduslaad, kõnnak või riietus. Isikuandmete töötlemine on seaduslik üksnes juhul, kui selleks on olemas õiguslik alus (IKÜM art 6 lg 1). Koolis valvekaamerate kasutamisel saab selliseks õiguslikuks aluseks olla IKÜM art 6 lg 1 p c ehk seadusest tulenev õiguslik alus.

Seadusest tulenevaks aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PSG) § 44 lõige 5, mille kohaselt võib kool õpilaste ja koolitöötajate turvalisust ohustava olukorra ennetamiseks ning olukorrale reageerimiseks kasutada kooli territooriumil valvekaameraid. Juhtumi ilmnemisel võib salvestist vaadata vaid selleks määratud isik, kes võib vajadusel salvestist edastada pädevale korrakaitseorganile, näiteks Politsei ja Piirivalveametile. PGS § 44 lõike 6 kohaselt peab jälgimisseadmestikku kasutamise kord olema määratud kooli kodukorras ning seal peab olema järgmine teave:

- 1) kaamerate kasutamise eesmärk;
- 2) kaamerate kasutamise õiguslik alus;
- 3) jälgimissüsteemi lühike kirjeldus;
- 4) kellele salvestis võidakse edastada;
- 5) kellel on juurdepääs jälgimissüsteemile ja salvestistele;
- 6) kaua salvestisi säilitatakse;
- 7) mida tehakse selleks, et kaitsta jälgimissüsteemi abil kogutavaid andmeid;
- 8) kuidas inimene saab tutvuda tema kohta kogutud andmetega.

AKI jääb oma [juhendis](#) esitatud seisukoha juurde, et kaameraid ja nende salvestusi ei või kasutada mitte ühelgi teisel eesmärgil kui seadus ette näeb, sh näiteks õpilaste suitsetamise kontrollimise eesmärgil, kuna selleks peab kool leidma õpilasi vähemkahjustavaid viise (nt tunnistajad, kohapeale tuvastamine jms). Õpilaste turvalisust ohustava olukorrana ei saa käsitleda ka näiteks lastevahelisi pisikesi nügimisi jms.

Kui kool soovib kasutada kaameraid ka vara kaitseks, tuleks tugineda IKÜM art 6 lg 1 p-le f ehk õigustatud huvile. Sellisel juhul tuleb koolil ka läbi viia õigustatud huvi hinnang¹.

Salvestiste vaatamine ja edastamine

Andmete (sh ka videosalvestiste) avalikustamisel ja edastamisel peab lähtuma ka minimaalsuse ja eesmärgipärasuse põhimõttest (IKÜM art 5). Eesmärgipärasuse põhimõte tähendab seda, et isikuandmeid ei tohi hiljem töödelda viisil, mis ei täida esialgset eesmärki. Minimaalsuse põhimõte eeldab, et andmeid kogutakse nii vähe kui võimalik konkreetse eesmärgi saavutamiseks.

Koolil ei ole õigus niisama kõiki salvestisi läbi vaadata ning anda seal nähtust edasi informatsiooni kolmandatele isikutele. Samuti ei tohi salvestisi lihtsalt igale küsijale välja anda või näidata. Videosalvestisele jäänud isikul on õigus tutvuda enda isikuandmete töötlemisega ehk saada ülevaade, kuidas tema isikuandmeid on töödeldud, kuidas neid on saadud ning saada ka koopia enda andmetest. **Kuna iga ühel on õigus just enda andmetega tutvuda IKÜM 15 alusel, on küsijal õigus saada koopia tema kohta kogutud isikuandmetest, kus on ainult tema tuvastatav.** Näiteks, kui isik küsib välja videosalvestust, kus ta on peal, peab andmetöötleja väljastama koopia või näitama salvestist selliselt, et ainult küsija isik on tuvastatav.

Samas on ka lapsevanemal õigus salvestist näha, kui ta soovib tutvuda vaid enda lapse andmete töötlemisega või näha salvestist, kus tema enda laps on (IKÜM art 15 alusel). See eeldab, et kool peab olema suuteline muutma kõik kõrvalised inimesed tuvastamatuks või küsima neilt eelneva nõusoleku salvestise näitamiseks. Seega ei tohi kool väljastada informatsiooni teiste salvestisel nähtavate isikute kohta, kui puudus nende või lapse puhul lapsevanema nõusolek. Siiski on lubatud salvestiste edastamine politseile ilma hädustamata, kui see on vajalik menetlustoimingu läbiviimiseks.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Irina Meldjuk
jurist
peadirektori volitusel

---

¹ Juhend kaamerate kasutamise kohta selgitab 6. peatükis täpsemalt vara kaitseks kaamerate kasutamist ning õigustatud huvi hindamist. Juhend asub siin: https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/kaamerate_juhend_10.11.2021.pdf